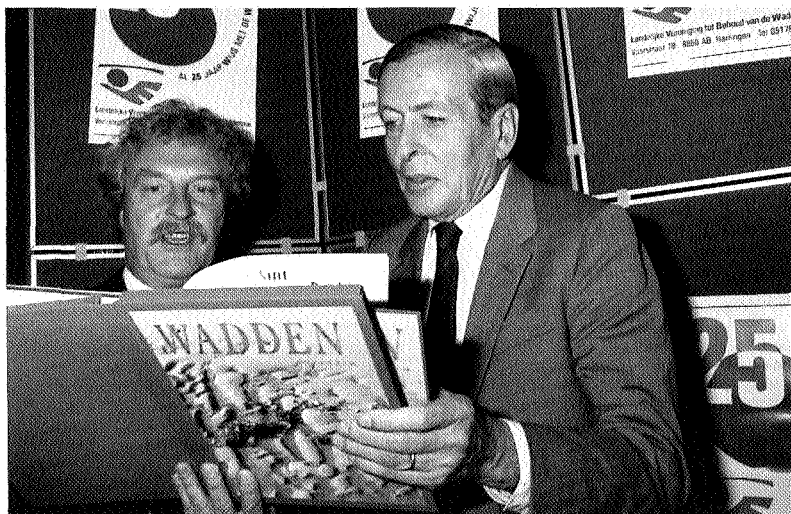

25 Jaar

WADDEN- VERENIGING

Johan van der Wal

Dit jaar vierde de Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee haar 25-jarig jubileum. Een jaar dat de Waddenvereniging zeker niet ongemerkt voorbij heeft laten gaan. Met vele activiteiten wist de Vereniging haar ledental dit jaar nagenoeg te verdubbelen van 36.000 tot bijna 70.000. Een avondvullend televisieprogramma in april bij de NCRV leverde daaraan de grootste bijdrage. In de 25 jaar van haar bestaan wist de vereniging menig succes te boeken. Veelal werd daarbij samengewerkt met kleinere organisaties in het waddengebied. Hoe hebben zij 25 jaar Waddenvereniging ervaren? Werden altijd de juiste zaken op de juiste manier aangepakt? Werd er bevredigend samengewerkt? Hoe ervoer de regionale bevolking het optreden van de vereniging? Enkele meningen.

Prins Claus ontvangt de jubileumuitgave van het Waddenbulletin uit handen van Geerling Visch

Gerard Sterkenburg van de Stichting Het Groninger Landschap, waarmee de Waddenvereniging o.m. samenwerkte in de strijd tegen de Dollarthafen: 'Er is zeker veel baanbrekend werk verzet. Behalve inzake de Dollarthafen werkten wij met de vereniging samen rond de F3-leiding, de activiteiten die leidden tot de totstandkoming van de PKB en ook in de Waddenadviesraad. Het begon met aandacht voor de wadloopsport, met als later gevolg dat de overheid dit ging reguleren. Wij hebben de samenwerking met de vereniging altijd als prettig ervaren. Toch denk ik dat je als Waddenvereniging niet altijd op dezelfde manier door kunt gaan; je zult je moeten aanpassen aan het tijdsgewricht op weg naar het moment waarop je niet meer nodig zult zijn. Alles

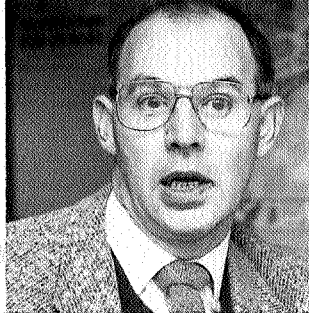
wat je doet moet je na verloop van tijd zorgvuldig evalueren. In het verleden heeft de vereniging zich door haar wijze van optreden wel eens van de bevolking in het gebied verwijderd.

Dat was op dat moment te voorkomen geweest door bijvoorbeeld meer aan voorlichting te doen. Hoe dan ook, de vereniging kan haar taak niet eerder als beëindigd zien wanneer ook de grote bedreigingen van het gebied zijn afgewenteld. En daarvan is pas sprake als de Rijn en de Noordzee schoon zijn en dat ook blijven. De Waddenvereniging wens ik daarbij voor de toekomst veel succes; wij als Groninger Landschap zullen zeker al het mogelijke doen en het onze toe bij te dragen.'

FOTO: ELMER SPAARGAREN

Gerard Sterkenburg

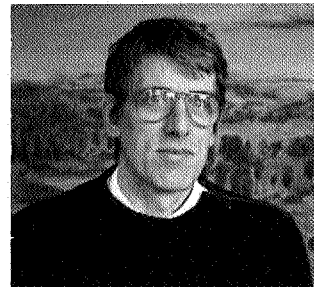
Henk Kroes

FOTO: JAN HEUFF

Reinder Hoekstra

FOTO: ELMER SPARGAREN

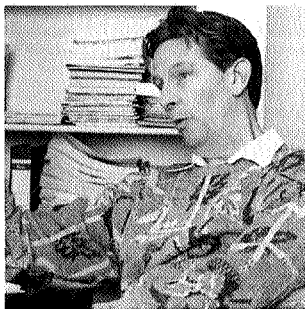
Gerard van Dijk

FOTO: ELMER SPARGAREN

Trekroutes

Henk Kroes, directeur van It Fryske Gea, een organisatie die een groot aantal natuurterreinen in Friesland beheert: 'De vereniging heeft veel goed werk verzet, vooral in het begin. Er werd veel aandacht geschonken aan het benadrukken van het internationale karakter van het gebied, de publieke en ook de politieke aandacht ervoor is door de vereniging zeker naar een hoger peil getild. De laatste tijd heb ik het gevoel, dat de vereniging naar een duidelijke beleidslijn zoekt. Ik vraag me af wat die lijn is, waar de duidelijkheid zit. Sommige reacties van de Waddenvereniging zijn voor mij niet voorstelbaar vanuit de grote lijn, die in het begin gevolgd werd. Neem bijvoorbeeld de reactie van de vereniging op het voorstel voor een moeras langs het IJsselmeer om zo de organische vervuiling tegen te houden,

dat Rijkswaterstaat deed in haar Wadden Actie Plan. Ik denk dat je eerste alle ins en outs van zo'n voorstel op een rijtje moet zetten, voordat je direct afwijzend reageert. Ik vind het belangrijk dat het internationale karakter van het gebied goed benadrukt en voortdurend in een groter kader geplaatst wordt, zeg maar als belangrijk onderdeel van de wereldzeeën. Denk bijv. aan trekroutes van vogels, die in onze streken bijna allemaal een link hebben met het waddegebied. Misschien is het belangrijk om zulke details wat verder uit te dragen. De aanpak van de landelijk opererende waddenvereniging verschilt natuurlijk met die van de regionaal werkende organisaties, de afweging is anders. Een regionale organisatie werkt nu eenmaal meer vanuit de provinciale optiek. Straks staat Europa voor de deur, en zullen we onze ervaring gaan exporteren. Hopelijk kunnen we dan goed laten zien wat hier gebeurt.'

Jan Dijkstra

FOTO: JAN MUNNIK

Samenwerking

Ook Jan Dijkstra van de Friese Milieuraad heeft de afgelopen 25 jaar meermalen met de Waddenvereniging samengewerkt: 'Samen met de Waddenvereniging bemoeiden wij ons met de toen dreigende inpoldering van Noord-Friesland Buitendijks, met de geplande glasboringen in het waddegebied en de afvalproblematiek op de eilanden. Nu ondernemen we samen actie tegen de boringen die voor het IJsselmeer op het programma staan. Binnenkort gaan we samen rond de tafel zitten om te zien wat we kunnen doen tegen de bodemdaling die zich in Friesland en ook in het waddegebied manifesteert. Er is natuurlijk een enorm stuk werk door de vereniging verzet. De toestand van de Waddenzee mag dan op dit moment niet optimaal zijn, maar zonder de Waddenvereniging was dat nog veel slechter geweest, daar ben ik van overtuigd. Ik

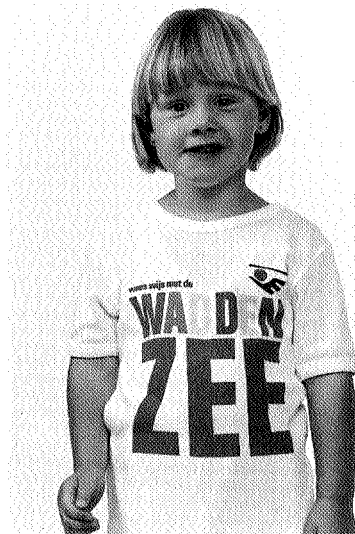
ben net in het Deense waddegebied geweest, als je ziet wat daar allemaal aan dammen en dergelijke naar die eilanden is gebouwd, dat is ons deel van de Waddenzee toch maar mooi bespaard gebleven. Voor de toekomst denk ik dat we ons als milieubeweging meer op de bronnen van de vervuiling moeten gaan richten, daarom heb ik zoveel waardering voor de overeenkomst van de Waddenvereniging met de andere natie organisaties. Je moet toch samen de strijd voeren, en voortdurend de informatie waarover je beschikt met elkaar uitwisselen. Want een competitiestrijd tussen milieclubs onderling is wel het laatste waaraan we behoefte hebben. Ideaal zou ik het verder vinden als alle natuurzaken in de toekomst bij één ministerie worden ondergebracht. Dus Natuurbeheer bij Landbouw en Visserij weg, en energiezaken bij

Ekonomische Zaken vandaan, noem maar op, zodat alles onder één minister en zondig een staatssecretaris valt. En voor de milieubeweging hoop ik dat we ons optimaal op natuur en milieu zelf kunnen gaan richten, zonder gedwarsboomd te worden door allerlei overbodige structuren.'

Gebruik ondergrond

Jan Koops van de Milieuraad Drente heeft de afgelopen jaren niet zoveel contact met 'Harlingen' gehad als zijn kollega's in Groningen en Friesland. Wél was dat het geval met de Werkgroep Eemsmond van de vereniging in Groningen. Koops: 'Inzake de hele zoutkoepel-problematiek hebben we met de Werkgroep Eemsmond heel wat overleg gevoerd. Er is zelfs een gezamenlijke werkgroep opgericht om die hele zaak beter aan te kunnen pakken. Daarbij hebben we veel profijt gehad van de juridische kennis waarover Marja Holsink van de Waddenvereniging beschikt. Als het aankomt op brieven schrijven en procedures voeren dan kun je het slecht zonder zulke kennis stellen. Gezamenlijk hebben we over het gebruik van zoutkoepels een rapport opgesteld, 'Opslag in zout, een dubbele bodem', waarin we laten zien dat een duidelijk beleid en een duidelijke regelgeving over het gebruik van de ondergrond ontbreken, en hoe daarin is te voorzien. Die periode heb ik als heel effectief ervaren. Hetzelfde geldt voor de problematiek rond het laagvliegen, waarmee een deel van onze provincie wordt gekonfronteerd. In z'n algemeenheid kunnen wij veel waardering opbrengen voor het werk van de Waddenvereniging, die de komende jaren nog het volste recht van bestaan heeft, denk ik. De samenwerking van de Waddenvereniging met een aantal andere organisaties om samen een vuist tegen de watervervuiling te kunnen maken, ervaar ik als een goeie zaak. Samen sta je veel sterker, dat is gewoon een feit. Hoe je die samenwerking precies gestalte geeft, maakt me niet uit. Als milieufederaties staan we ook voor meer samenwerking, we zullen toch met z'n allen

moeten zien te bereiken dat we de structuur van de milieubeweging in de jaren '90 kunnen versterken. We moeten proberen om aan de sociaal-ekonomische driehoek het milieu als derde poot toe te voegen. Belangrijk in de hele discussie is dat je je gelijk-hebben ook omzet in een gelijk-krijgen. Wat dat betreft ligt er nog een hoop werk op ons te wachten. Dat geldt ook voor de Waddenvereniging.'

Voortrekkersfunctie

'Ik heb grote bewondering voor wat de Waddenvereniging de afgelopen vijftig jaar allemaal heeft losgemaakt', zegt Gerard van Dijk

van de Milieufederatie Groningen. 'Vooral als je ziet wat er op het vlak van het overheidsbeleid voor de Waddenzee is bereikt, dat is enorm. Natuurlijk, de vereniging heeft ook de komende tijd het volste recht van bestaan. Het waddengebied heeft een enorme voortrekkersfunctie ten opzichte van de rest van de natuur. En als de rest schoon is, dan is die Waddenzee ook schoon. Taktisch is het dan goed je op zo'n belangrijk gebied te concentreren. Wij hebben veel met de Waddenvereniging samengewerkt, met name met de Werkgroep Eemsmond die vanaf haar oprichting veel van onze taken op vooral milieuhygiënisch gebied heeft overgenomen. Nu verzet de Werkgroep al jaren het meer inhoudelijke werk, zoals het voeren van beroepsprocedures en het indienen van bezwaarschriften; wij doen vooral wat ik maar politieke backing noem. Met de hele Xantar-affaire was de timing tussen beide soorten werk niet goed, wat helaas tot gevolg had dat de Werkgroep de gram van de provincies over zich heen kreeg. In de ogen van de provincie zou de Werkgroep de verantwoordelijkheid dragen bij acties voor behoud van het Eemsmondmilieu. Dat is natuurlijk flauwe kul, want die draag je als milieubeweging samen. Persoonlijk ben ik erg pessimistisch voor de toekomst van de Waddenzee, maar toch: er kan op een gegeven moment een sneeuwbal effect optreden, kijk maar naar het oostblok, dat moet je de moed geven dat het op ons vlak ook allemaal heel snel veel beter kan gaan. De Waddenvereniging is met edukatie en voorlichting erg op de jeugd gericht bezig. Daarmee investeer je in de toekomst, leg je een basis voor een toekomstig beleid dat veel beter is dan we nu hebben. Voor de toekomst hoop ik dat de Waddenvereniging met het volste behoud van de eigen identiteit meedoet aan de landelijke federatievorming van de milieubeweging. Want daar moeten we naar toe, willen we ooit sterker komen te staan. Verder hoop ik dat we als noordelijke milieubeweging tot nog meer samenwerking komen om echt gebiedsgerichte acties beter op elkaar af te stemmen. Aanknopingspunten genoeg immers!'